

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui

2026 m. gegužės 14 d., Nr. 26-076AR

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ NR. XVP-1374, XVP-1375 IR XVP-1376

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), susipažinusi su Administracinių nusižengimų kodekso 27, 108 ir 225 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 31² ir 694 straipsniais įstatymo projektu Nr. XVP-1374, Asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-1375 ir Baudžiamojo kodekso 178 ir 190 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-1376, informuoja, kad pastabų dėl šių įstatymų projektų neturi ir iš esmės palaiko siūlomą teisinį reguliavimą.

LVK vertinimu, įstatymų projektais siekiama spręsti aktualią ir praktikoje vis didesnę reikšmę įgyjančią problemą – sistemingai vykdomas nedidelės ar mažesnės vertės turto vagystės, ypač prekybos vietose. Esamas teisinis reguliavimas ne visais atvejais sudaro pakankamas prielaidas veiksmingai reaguoti į pakartotinius ir organizuotus smulkių vagysčių atvejus, kai administracinė atsakomybė dėl savo pobūdžio ir taikomų poveikio priemonių ribotumo neužtikrina pakankamo prevencinio ir atgrasančio poveikio.

Kaip pažymėta projektų aiškinamajame rašte, prekybos sektorius jau šiuo metu taiko įvairias technologines ir organizacines turto apsaugos priemones, tačiau praktika rodo, kad vien verslo pastangomis ši problema negali būti veiksmingai išspręsta. Sistemingų vagysčių mastas lemia ne tik tiesioginius turtinius nuostolius verslui, bet ir papildomas apsaugos, administravimo bei veiklos organizavimo sąnaudas, kurios ilgainiui gali turėti neigiamą poveikį tiek verslo aplinkai, tiek vartotojams.

Atsižvelgiant į tai, siūlymą Baudžiamajame kodekse įtvirtinti atsakomybę už sistemingą nedidelės ar mažesnės vertės svetimo turto grobimą laikome pagrįstu ir proporcingu. LVK nuomone, toks reguliavimas yra nukreiptas ne į pavienius mažareikšmius atvejus, bet į sisteminių ir pakartotinių neteisėtų elgesį, kuris savo pobūdžiu kelia didesnį pavojingumą ir reikalauja veiksmingesnės valstybės reakcijos. Kartu svarbu, kad siūlomas reguliavimas išlaiko baudžiamosios atsakomybės, kaip kraštutinės priemonės, principo pusiausvyrą, nes baudžiamoji atsakomybė būtų siejama su sistemingumo požymiu.

LVK taip pat palaiko siūlymą Administracinių nusižengimų kodekse įtvirtinti naują administracinio poveikio priemonę – draudimą lankytis prekybos vietose. Tokia priemonė galėtų sudaryti sąlygas efektyviau užkardyti pakartotinius smulkių vagysčių atvejus, kai nėra pagrindo taikyti baudžiamosios atsakomybės, tačiau būtina užtikrinti proporcingą ir realiai veikiančią prevencinę poveikį. Vertintina teigiamai ir tai, kad siūlomas reguliavimas numato šios priemonės taikymo ribas bei išimtis, susijusias su asmens galimybe gauti būtiniausias prekes ir paslaugas.

Atitinkamai palaikytinas ir Asmens ir turto saugos įstatymo pakeitimo projektas, kuriuo būtų sudarytos teisinės prielaidos praktiniam draudimo lankytis prekybos vietose įgyvendinimui. Be aiškaus tokios priemonės vykdymo mechanizmo administracinio poveikio priemonė negalėtų būti pakankamai veiksminga, todėl saugos tarnybų teisių patikslinimas laikytinas būtinu siūlomo reguliavimo elementu.

LVK vertinimu, aukščiau aptarti įstatymų projektai prisidėtų prie aiškesnio ir veiksmingesnio teisinio reguliavimo, padėtų mažinti sistemingų vagysčių mastą, stiprintų verslo turto apsaugą ir sudarytų

palankesnes sąlygas saugesnei prekybos aplinkai. Atsižvelgiant į tai, LVK palaiko įstatymų projektų Nr. XVP-1374, Nr. XVP-1375 ir Nr. XVP-1376 tikslus bei siūlomą teisinį reguliavimą.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė